

З ім'ям Артаксеркса (462 — 424 рр. до н.е.) пов'язана поява біблійної «Книги Естер», яка розповідає про винищення персидськими юдеями більш як 75 тисяч підданих держави Ахеменідів (деякі тлумачі Біблії вважають, що під ім'ям Артаксеркса I слід вбачати його батька — Ксеркса I, який царював у 486 — 465 рр. до н.е.).

Юдеї потрапили до Персії ще наприкінці VIII ст. до н.е. (приблизно 715 р.) у результаті ліквідації Ізраїльського царства ассирійським царем Саргоном II та виселення ізраїльтян до Мідії та Еламу, територія яких і стала ядром персидської держави Ахеменідів. Друга хвиля переселення юдеїв пов'язана з ліквідацією Юдейського царства у 586 році до н.е. вавилонським царем Навудоносором II, який також переселив єврейське населення у межі своєї держави. Після захоплення Кіром II 538 року до н.е. Вавилонії поселені там юдеї розсіялися по всій території Персидської держави. «Книга Естер» розповідає про Мордехая — юдея, якому через доноси та інтриги вдалося завоювати довіру персидського царя Артаксеркса Великого. Цілком ймовірно, що завдяки цим інтригам (серед євнухів царського гарему також були юдеї) вдалося змістити «царицю Астинь» (під «царицею» радше малася на увазі перша або найкраща наложниця гарему), на місце якої юдей Мордехай через юдеїв-євнухів влаштував доньку свого дядька (тобто двоюрідну сестру) Естер. У найбільшій довірі до Артаксеркса тоді був такий собі Аман (можливо, мідянин), який за своїм соціальним становищем вважався «другим після царя» (на кшталт «першого візира»). Саме між цим Аманом та Мордехаєм розгорілася боротьба за вплив на персидського царя. Мордехаю активно допомагала Естер, яка приховала своє єврейське походження.

Аман, судячи з усього, боровся не просто з Мордехаєм, одним з юдейських ватажків, а з

юдейством загалом. Наприклад, він каже Артаксерксу: «есть один народ, разбросанный и рассеянный между народами по всем областям царства твоего; и законы их отличны от законов всех народов, и законов царя они не выполняют; и царю не следует так оставлять их». (Тут і далі цитування за російським текстом Біблії). У результаті з'являється антиюдейський указ Артаксеркса, де, зокрема, говориться, «что во всех имениях вселенной замешался один враждебный народ, по законам своим противный всему народу, постоянно пренебрегающий царскими повелениями, дабы не благоустроилось безукоризненно совершаемое нами правление». Отже, «узнав, что один этот только народ всегда противился всякому человеку, ведет образ жизни, чуждый законам, и противясь нашим действиям, совершает величайшие злодеяния, чтобы царство наше не достигло благосостояния». Артаксеркс наказав «всецело истребить вражескими мечами, без всякого сожаления и пощады» юдеїв, «чтобы эти и прежде, и теперь враждебные люди, бывши в один день насильно низвергнуты в преисподнюю, не препятствовали нам в последующее время прожить жизнь мирно и безмятежно до конца». Дізнавшись про наказ Артаксеркса, Мордехай «взывал с воплем великим», а разом з тим у всіх юдеїв був «плач и вопль». Мордехай наказав Естер скасувати цей указ, використавши вплив на царя. Однак Артаксеркс не торкався Естер вже протягом 30 днів (певно, вона вже не була найкращою наложницею гарему). Тоді вона вирішила схитрити — знепритомніла перед царем. Під час цього вона сказала Артаксерксу: «Я видела в тебе, господин, как-бы Ангела Божия, и смутилось сердце мое от страха пред славою твоею, ибо дивен ты, господин, и лицо твое исполнено благодати (...) и цар смутился, и все слуги его утешали ее». Водночас, молячись напередодні своєму богу Єгови, якого вона називала «царем богів и владыкой всякого начальства» (тобто припускається що існують інші, окрім Єгови, боги), Естер сказала: «Ты имеешь ведение его и знаешь, что я ненавижду славу беззаконных и гнушаюсь ложа необрезанных и всякого иноплеменника». Естер продовжує інтриги. Вона звинуватила Амана у її згвалтуванні, за що Артаксеркс наказав його повісити.

Але і цього було замало Мордехая та Естер. Вони скористалися царською печаттю і склали від імені Артаксеркса указ для всієї персидської держави, де рекомендувалося всім євреям, «находящимся во всяком городе, собратся и стать на защиту жизни евреев, истребить, убить и погубить всех сильных в народе и в области, которые во враже с ними, детей, жен и имение их разграбят». В один день по всій території держави Артаксеркса 13 числа місяця Адара (число 13 є числом диявола, оскільки юдеї вважають що 364 (3+6+4=13) днів у році належать дияволу, лише один день — Богові) було вбито 75 тисяч людей. Крім того, у Сузах — одному з престольних міст Персидської імперії — було вбито 13 числа 500 осіб та 14 числа ще 300 осіб, разом з десятьма синами Амана і, можливо, його дружиною Зереш. «Избивали иудеи всех врагов своих, побивая мечем, умерщвляя и истребляя, и поступали с неприятелями своими по своей воле (...) и никто не мог устоять перед лицом их, потому что страх перед ними напал на народы. И все князья в областях и сатрапы (...) поддерживали иудеев, потому что нашел на них страх перед Мордехаем. Ибо велик был Мордехай в дому у царя, и слава о нем ходила по всем областям, так как сей человек, Мордехай, поднимался выше и выше». У результаті цього грандіозного геноциду персидських підданих «много из народов страны сделались

«День Мордехая», або що святкують 23 лютого та 8 березня - Джерело

Написав за книгою Естер
П'ятниця, 20 квітня 2007, 21:00

иудеями, потому, что напал на них страх перед иудеями».

Все майно дому Амана перейшло тепер до Естер, Мордехай став замість Амана «другим після царя», а день масового знищення персів 13 Адара (припадає на кінець лютого — початок березня) з того часу юдеї весело святкують. Називається це юдейське свято «пурим» («жереб») або «день Мордехая». Цього дня юдеї п'ють багато спиртного й обмінюються подарунками, головний з яких — нобой (макові коржики, так звані вуха Амана, трикутної форми).

За «Книгою Естер»

Редакція може не поділяти поглядів, висловлених у цьому розділі

Оригінал: <http://www.personal-plus.net/211/1842.html>